

Streszczenie wystąpienia

Pierwsze postulaty traktowania logopedii jako samodzielnej dyscypliny naukowej pojawiły się w Polsce w latach 60-tych XX wieku za sprawą Leona Kaczmarka. Postulat L. Kaczmarka, aby uznać logopedię za autonomiczną naukę zajmującą się zaburzeniami mowy, upowszechnił się w akademickich ośrodkach Polski pod koniec XX wieku. W tym czasie zaszły ogromne zmiany w postrzeganiu języka i jego roli w procesie budowania ludzkiego umysłu. W świetle najnowszych koncepcji [por. Grabias 2013] logopedia jest nauką o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowań językowych, dysponującą układem pojęć, procedurami i narzędziami badawczymi pozwalającymi wyodrębnić w jej zakresie dwa zasadnicze pola aktywności badawczej i praktycznej: teorię i praktykę narastających kompetencji i sprawności językowych (profilaktyka logopedyczna) oraz teorię i praktykę zaburzonych kompetencji i sprawności językowych (zaburzenia mowy). Podczas wykładu zostanie zaprezentowana propozycja standardu terapii logopedycznej dla transpłciowych pacjentów cierpiących z powodu niedopasowania głosu do odczuwanej tożsamości płciowej. Teoretyczną podstawę tego standardu stanowi model opracowany przez Stanisława Grabiasa [Grabias 2015]. Przy formułowaniu standardu postępowania logopedycznego dla transpłciowych pacjentów autorki korzystały między innymi z wytycznych zawartych w „Standardach opieki zdrowotnej dla osób transseksualnych, transpłciowych i różnorodnych płciowo” opracowanych przez Światowe Stowarzyszenie Specjalistów(-tek) do spraw Zdrowia Osób Transpłciowych (*World Professional Association For Transgender Health – WPATH*). Podczas wystąpienia wyjaśnione zostaną najważniejsze zagadnienia dotyczące transpłciowości oraz fizjologii głosu. Przybliżone zostaną podstawy współpracy z pacjentem transpłciowym, propozycja diagnozy oraz zasady programowania terapii logopedycznej wraz z wybranymi technikami terapeutycznymi służącymi feminizacji oraz maskulinizacji głosu. Dyskusji poddana zostanie kwestia umiejscowienia diagnozy i terapii osób transpłciowych w klasyfikacjach logopedycznych.